



Het wel en wee van SNNDV

L.J.M. Temmerman¹, C.A.M. De Cuyper², M.A. de Rie³, G.E.J. Aelvoet⁴, J.R.M.G. Lambert⁵, H.A.M. Neumann⁶

De in 1896 opgerichte Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie (NVDV) kent een lange geschiedenis als het over bij- en nascholing gaat. De vereniging hield van meet af aan vergaderingen waar naast casuïstiek ook meer fundamentele dermatologische onderwerpen aan bod kwamen. Het kleine Nederland was zich bewust dat er ook over de landsgrenzen heen gekeken moest worden om een breder aanbod aan nascholing te kunnen bieden.

Vanaf 1928 werden in Nederland en Duitsland gezamenlijke bijeenkomsten gehouden met de Rheinisch - Westfälische Dermatologen Gesellschaft. Met de komst van het Nazi-regime werd deze samenwerking weer opgeheven. Na de Tweede Wereldoorlog zijn er nog meetings geweest tussen de Belgische en de Nederlandse verenigingen voor dermatologie. Doch dit mocht niet beklijven. In Luik hield prof. Spartacus Lapière patiëntenbesprekingen na de hoogmis bij hem thuis waar ook dermatologen uit Maastricht aan deelnamen. Frans was toen nog geen probleem voor het gedeeltelijke francofone Maastricht.

Aan het einde van de vorige eeuw, vanaf de jaren zeventig, was het bij veel Nederlandse dermatologen opgevallen dat steeds meer enthousiaste Belgische collegae naar de Nederlandse nascholingsdagen kwamen. De Vlamingen haalden net geen volle bussen, maar vertrokken met meerdere auto's volgepropt met jonge, leergierige dermatologen van de universiteiten en perifeer. Deze bijeenkomsten legden mee de basis voor contacten en latere samenwerking over de grenzen heen.
Er bloeide al iets.

In **1990** vond de toenmalige voorzitter van de NVDV, Martino Neumann, de tijd rijp om contact op te nemen met Hugo Degreef, hoogleraar aan de universiteit Leuven. Hugo kende immers deze Nederlandse dermatologenwereld uit zijn opleidingstijd in Groningen. Nadat ze enkele bezoeken aan elkaar hadden afgelegd was er een plan dat gelanceerd kon worden. Het uitgangspunt was dat een gezamenlijke nascholing in het Nederlands de kwaliteit ervan alleen maar zou kunnen bevorderen. En ze waren bovendien goede burens... Deze gedachten werden omgezet in wetenschappelijke activiteiten van november **1991 tot mei 1993** en ook Jean Debersaques uit Gent, toenmalig voorzitter van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Dermatologie en Venereologie

(KBVDV) werd hierbij betrokken. Hij voelde zich aangesproken om samen met Hugo Degreef en ook enkele perifere collegae Sylvain Coninx en Guido Aelvoet de Nederlandstalige Belgen te vertegenwoordigen.

Gesprekken over samenwerking werden verder gevoerd tijdens de lunchpauzes van het congres dermato-oncologie dat op **1 en 2 november 1991** in Noordwijk plaatsvond. Dit werd georganiseerd door de NVDV onder leiding van collega Hulsmans. Een Belgische spreker prof. Marie-Louise Geerts van Gent, werd reeds uitgenodigd. Zij had namelijk goede banden met Rein Willemze uit Leiden en zij deelden bovendien hun kennis van lymfomen. De eerstvolgende themadag over contactdermatosen, gehouden op 28 maart 1992 in Amsterdam, kende al een aanzienlijkere Belgische deelname.
Er groeide al meer.

Op **11 augustus 1992** namen vier vooraanstaande collegae de leiding om de mondelinge overeenkomsten nu structureel om te zetten. Dit gebeurde in Rotterdam door prof. Martino Neumann (toen voorzitter NVDV), Auguste Glastra (secretaris NVDV), prof. Jean Debersaques, voorzitter BVNBD (Belgische vereniging voor Nederlandstalige bijscholing van dermatologen) en prof. Hugo Degreef (secretaris BVNBD). Ze ondertekenden een voorlopige tekst onder de naam Stichting Nederlandstalige Nascholing voor Dermatologie en Venereologie (SNNDV), opgericht voor onbepaalde tijd. Deze non-profit organisatie vergaarde sponsorgelden en inschrijfgelden om de kosten te dekken. Er werd beiderzijds een raad van toezicht aangesteld. Het doel van de SNNDV was om de nascholing van praktiserende dermatologen te bevorderen en de uitwisseling van kennis en ervaring in dermatologie te stimuleren. Jaarlijks zouden twee nascholingsevenementen georganiseerd worden: een themadag en een meerdaagse cursus. Daarnaast zou de stich-

¹ Dermatoloog, AZ Maria Middelaers, Gent

² Dermatoloog op rust, AZ Sint-Jan, Brugge

³ Emeritus hoogleraar dermatologie, Amsterdam UMC, Amsterdam

⁴ Dermatoloog op rust, AZ Sint-Maarten, Duffel

⁵ Emeritus hoogleraar dermatologie, Universitair Ziekenhuis, Antwerpen

⁶ Emeritus hoogleraar dermatologie, Erasmus MC, Rotterdam / Maastricht UMC, Maastricht

ting toezicht houden op de redactie en publicatie van de teksten en voordrachten van deze activiteiten in het Nederlands Tijdschrift voor Dermatologie en Venereologie.

Het concept was gelanceerd.

Ondertussen vond van **5 tot 7 november 1992** onder leiding van dr Arnold Oranje een belangrijke meeting van de NVDV plaats in het Switel hotel (twee jaar voor de fatale brand waarbij 15 mensen het leven lieten) te Antwerpen. Hierbij waren al veel Vlamingen aanwezig, passief en actief, die later ook enigszins betrokken waren bij de verdere oprichting van de SNNDV. Het evenement trok 300 deelnemers en behandelde het thema 'huid en interne ziekten'. Dit was de eerste collectieve Vlaams-Nederlandse samenwerking weliswaar nog onder de vlag van de NVDV. De organisatie was in handen van tien collegae van de twee landen: dr Oranje, prof. Debersaques, prof. Degreeef, en de collegae Hulsmans, Wuite, Bergman, Coninx, Aelvoet, Kuiters, en Ideler. Tijdens deze meeting werden eerdere afspraken verfijnd en aangevuld.

Op **5 mei 1993** was 'De Grote Dag' waarop de akte van de nieuwe organisatie officieel passeerde bij notaris Den Hartog in Rotterdam. Er werd gekozen voor de vorm van een Stichting (= ideaal doel, geen echte winst). In de statuten werd vastgelegd hoe de verhoudingen met de twee bestaande verenigingen werd geregeld. Aan Nederlandse zijde werd de bestuursaf-

vaardiging naar de SNNDV verbonden met de NVDV. In België werd het een Vlaamse aangelegenheid en verbonden met de BVNBD.

De nieuwe stichting was dus geboren. De leiding zou bestaan uit 4 Nederlanders en 4 Vlamingen. Elke 2 jaar zou er een wijziging van het bestuur zijn. De leden bleven individueel vier jaar met maximale aanwezigheid van 2 leden van de universiteiten en een vertegenwoordiging van twee praktiserende perifere dermatologen aan elke zijde. Het doel was in de eerste plaats om praktijkgerichte nascholing aan te bieden. Het eerste bestuur bestond uitzonderlijk uit negen leden: In de definitieve akte stond: 'Voor de eerste keer kan de leiding in plaats van 8 opgehoogd naar 9 leden'

1. Wilma Bergman (voorzitter) uit Oegstgeest
2. Jean Debersaques (vice-voorzitter) uit Gent (inmiddels overleden)
3. Alfons Ideler (secretaris) uit Vlierden
4. Gustaaf Kuiters (penningmeester) uit Hattem
5. Guido Aelvoet (lid) uit Antwerpen
6. Sylvain Coninx (lid) uit Keerbergen (overleden)
7. Hugo Degreeef (lid) uit Leuven (overleden)
8. Ing Han Go (lid) uit Goirle
9. Petrus van der Valk (lid) uit Nijmegen (overleden)

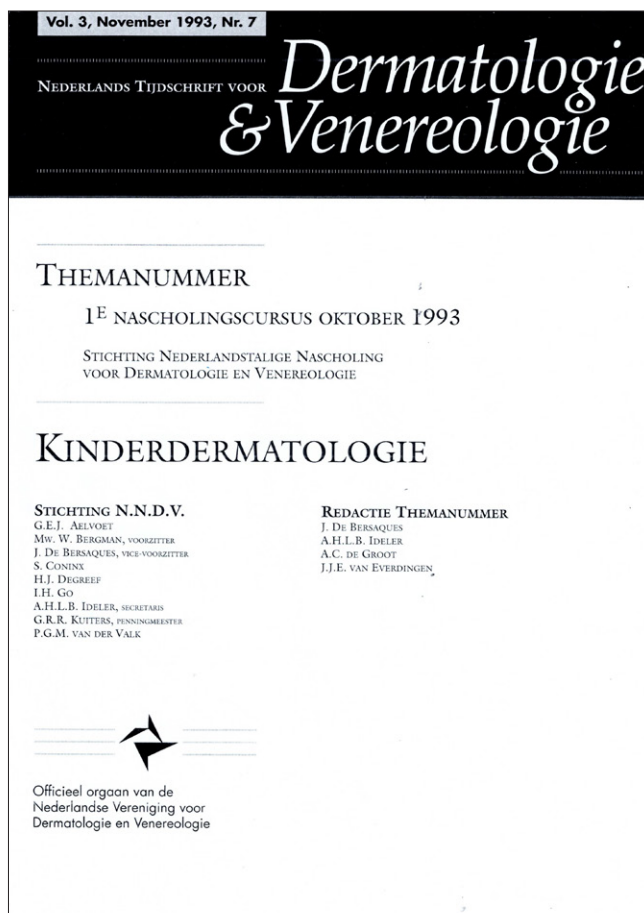
Het was een feit! Nu was de groei echt ingezet.

Men kon niet meer wachten. De eerste themadag vond al plaats op **13 maart 1993** zelfs kort voor het verlijden van de akte en behandelde fotodermatosen. De commissie bestond uit S. Pavel, Jul. Lambert, J. Van der Leun, R. Roelandts, en A. Schothorst. Dit evenement vond plaats in het academisch ziekenhuis te Rotterdam. De SNNDV was toen feitelijk opgericht, de statuten volgden twee maanden later.

Voor de eerste 'echte' meerdaagse meeting werd Maastricht, het MECC, gekozen. In de voordracht 'Nieuwe wegen en oude paden in de dermatologie' wordt door M. Neumann fijntjes verwezen naar vernieuwing.

Het congres liep van **28 tot 30 oktober 1993** en handelde over kinderdermatologie (zie afbeelding hiernaast van de voorzijde van het programmaboekje). Het programma omvatte onderwerpen als vasculaire malformaties, genterapie en erfelijkheidsleer, naevi bij kinderen, pulse dye laser, keratinisatiestoornissen, ichtyosis, epidermolysis bullosa, neurocutane aandoeningen en dermatosen in de eerste levensweken. Er waren ook diverse workshops. Dit evenement trok 320 deelnemers, waarvan 43% een enquête invulde (64 Nederlanders en 72 Vlamingen). De resultaten waren uitermate positief: 99% vond dat deze nascholing in hun behoefte voorzorg en 95% beoordeelde de onderwerpen als goed gekozen.

De organisatie werd mede ondersteund door fotograaf en praktische organisator Johan van der Stek, een medewerker van de afdeling dermatologie van het toenmalige Dijkzigt ziekenhuis, thans Erasmus MC te Rotterdam. Hij verzorgde al in de jaren 80 van de vorige eeuw de organisatie van de



Voorzijde origineel themanummer Nascholing SNNDV, oktober 1993.

bijeenkomsten van de NVDV. Johan heeft tot de dag dat een professioneel congresbureau een noodzaak werd met veel verve zowel de techniek, dia's en geluid in het bijzonder, als de locatie voorzieningen en de bijdrage van de industrie geregeld. De tweede nascholing vond plaats in de Doelen te Rotterdam van **3 tot 5 november 1994** over huidadnexen.

Toen was de tijd rijp voor een professioneel evenementenbureau. Mediscon startte als logistiek coördinator. Maar J. van der Stek bleef nog enkele jaren een belangrijke rol vervullen en garandeerde steeds dat de (toen nog) dubbele projectie met dia laders foutloos verliep.

Psoriasis werd besproken op de tweede themadag op **26 maart 1994** in Antwerpen, in de Crown Plaza. Namens de SNNDV waren de afgevaardigden S. Coninx, P.G.M. Van Der Valk, R. Roelandts, T.J. Stoof verantwoordelijk.

De themadag op **25 maart 1995** was gewijd aan de gepigmenteerde huid en importziekten en vond plaats in Amsterdam onder het voorzitterschap van J. Debersaques.

De derde nascholing ging ook door onder zijn leiding te Brugge van **26 tot 28 oktober 1995** met als titel 'inflammatie en de huid'. Christa De Cuyper werd datzelfde jaar bestuurslid en dit kwam handig uit voor de twee volgende congressen in 1995 en 1997 beide te Brugge. Prof. A. Kint van Gent gaf er een interessante voordracht over 'Dermatologie en kunst' en kon dit koppelen aan een gesmaakt geleid bezoek in de Brugse musea. In 1997 werd de huidige voorzitter opgevolgd door Paul Berretty (Eindhoven). Hij was een uitstekend bemiddelaar en slaagde erin om de industrie ten volle te engageren voor meerdere jaren, zo verkreeg de SNNDV een soliede financiële basis en kon er blijvend kwalitatieve bijscholing gegarandeerd worden aan een democratische prijs. Er werd ook een diakliniek op punt gesteld met reisstipendium.

De volgende voorzitter was prof. Julien Lambert vanaf **1999**. Antwerpen kwam aan bod. Er was een themadag over infectieziekten en soa alsook een meerdaagse over 'Huid en licht'.

De vergaderingen van de bestuursleden gingen meestal door in een fijn restaurant in het grensgebied van beide landen (den Bosch, Brasschaat). De Vlaamse leden waren toen al ecologisch 'minded': zij verzamelden in Antwerpen of Gent en reden dan samen verder noordwaarts. Tijdens deze gezamenlijke autorit werden de verschillende agendapunten van de vergadering al voorbereid. In een zeer constructieve sfeer, aangemoedigd door een lekker glas wijn en afgesloten met een fijne maaltijd werd de organisatie en het wetenschappelijk programma van de themadag en de Nascholing besproken. Met zorg werd gezocht naar attractieve thema's en boeiende sprekers met aandacht voor een evenwicht tussen Nederlandse en Vlaamse voordrachten. Wat alle bestuursleden is bijgebleven is de amicale sfeer die groeide tussen de leden en de landen naarmate zij elkaar beter leerden kennen. Zo zijn vriendschappen ontstaan die tot op heden nog steeds worden onderhouden. Bovendien hebben sommige leden mekaar in de loop der jaren weergevonden in de verschillende bestuursorganen van de EADV.

Eind 2000 werd de fakkel door Julien Lambert vanaf de kansel van de Martinikerk in Groningen aan Ellen Liberton doorgegeven, die op haar beurt prof. Jean-Marie Naeyaert van Gent voorging.

In die periode maakte de SNNDV kennis met zwarte kantjes. Er vielen plots 'lijken' uit de kast omdat de fiscus de stichting begon te viseren als belastingplichtige en met terugwerkende kracht gelden eiste. Er was misschien wat te goed gespaard! Linda Temmerman, toen prille penningmeester, werd geconfronteerd met deze zware problematiek. Heen en weer gereis en overleg tussen BDO, de fiscale consultant, en de Nederlandse fiscus bracht gelukkig toch zoden aan de dijk: een valabele oplossing werd uitgewerkt.

Toen zocht de NVDV ook naar wegen om nascholing te kunnen bieden zonder medewerking van de industrie en keek met wat begerige blik naar de spaarcenten van de SNNDV. Het schip begon hierdoor te wankelen. Deze materie leidde

Tabel 1. Meetings in de eerste 10 jaar van de SNNDV

Jaar	Locatie	Meerdaagse	Locatie	Themadag
1993	Maastricht	Kinderdermatologie	Rotterdam	Fotodermatosen
1994	Rotterdam	Huidadnexen	Antwerpen	Psoriasis
1995	Brugge	Inflammatie en huid	Amsterdam	Gepigmenteerde huid en importziekten
1996	Amsterdam	Dermato-oncologie	Alden Biezen	De Voet
1997	Brugge	Huid en interne ziekten	Zwolle	Wondheling
1998	Scheveningen	Allergie	Antwerpen	Infectieziekten en SOA
1999	Antwerpen	Huid en licht	Ede/Wageningen	Pigmentstoornissen
2000	Groningen	Op weg naar protocollering	Gent	Psoriasis
2001	Amsterdam	Kinderdermatologie	Gent	Contactallergie
2002	Brugge	Oncologie	Eindhoven	Psychodermatologie
2003	Maastricht	Nieuwe therapeutische ontwikkelingen	Antwerpen	Haren en nagels



Auteurs (gewezen bestuursleden en stichter van SNNDV) met op voorgrond van rechts naar links: Linda Temmerman (Gent), Christa De Cuyper (Brugge) en op de tweede rij, van rechts naar links Menno de Rie (Amsterdam), Guido Aelvoet (Antwerpen), Julien Lambert (Antwerpen), Martino Neumann (Rotterdam).

tot heftige discussies tussen de toenmalige voorzitter van de NVDV mw. prof. dr. Carla Bruijnzeel-Koomen en de secretaris van de SNNDV prof. dr. Menno de Rie. Uiteindelijk werd een compromis bereikt waarbij de SNNDV een boekuitgave van de NVDV en het Huidfonds financieel ondersteunde. Daarnaast werd in 2001, teneinde de relatie tussen beide organisaties te verbeteren, prof. dr. Menno de Rie als vertegenwoordiger van de Nederlandse dermatologie voor de periode van één jaar extra toegevoegd aan het bestuur van de SNNDV. De relatie tussen de NVDV en de SNNDV is daarna weer goed gekomen en de NVDV heeft sponsoring toegestaan van haar jaarlijkse Dermatologendagen.

De Stichting overleefde de moeilijke periode, het schip voer succesvol verder (tabel 1 met overzicht van de meetings de eerste tien jaar).

Juist dertig jaar na de eerste meerdaagse nascholing in 1993, in het lustrumjaar van de SNNDV, op 9 en 10 november 2023, vond opnieuw een nascholing plaats in het MECC te Maastricht. Dit evenement trok 470 dermatologen, waarvan 195 uit België en 275 uit Nederland.

Deze stijging wijst op de performantie van de nascholing, een trend die zich blijft voortzetten. De SNNDV focust zich nog steeds op de nascholing en professionele ontwikkeling van de dermatologen.

Er werd en wordt permanent gestreefd naar een evenwichtige samenwerking tussen praktiserenden en universitair en zowel wat het sprekersdeel als het bestuur betreft. Enquêtes worden onder de leden geregeld uitgevoerd. Zo is de driedaagse een tweedaagse geworden en is er meer ruimte voor workshops. De diakliniek bevat meer en meer pareltjes van casuïstiek. Bovendien wordt het streven naar een amicale sfeer en culinaire omkadering door het bestuur ook niet vergeten. De brug tussen Nederlanders en Vlamingen is blijvend.

De Stichting groeit en bloeit verder tot op de dag van vandaag!

PS: Data waren niet eenvoudig terug te vinden gezien de voor de hand liggende bronnen geen archivering (meer) hadden die teruggingen tot de ontstaansperiode. De meeste gegevens zijn dan ook uit de handen van perifere artsen en bestuursleden afkomstig.

CORRESPONDENTIEADRES

Linda Temmerman

E-mail: linda.temmerman@telenet.be